

Zienswijze speedwet vervangen omgevingswaarde stikstof

De stikstofreductie, en in het bijzonder de reductie van de uitstoot van ammoniak en stikstofoxiden, is van belang om de schade aan gezondheid en natuur te voorkomen. GGD'en steunen elk voorstel dat dit doel dichterbij brengt. Neem in de uitwerking van de plannen de gezondheidsimpact mee.

Stikstofverbindingen veroorzaken schade aan de gezondheid doordat zij in belangrijke mate bijdragen aan de vorming van (secundair) fijnstof, wat in sterke mate bijdraagt aan fijnstofconcentraties in ons land. Fijnstof is de belangrijkste veroorzaker van gezondheidseffecten van luchtverontreiniging. Maar liefst 3,3% van de ziektelast in Nederland is toe te schrijven aan luchtverontreiniging (VTV-2024). De gezondheidsimpact van luchtverontreiniging is daarmee groter dan die van overgewicht, ongezonde voeding of alcoholgebruik. Het terugdringen van de stikstofemissie draagt bij aan gezondere lucht in heel Nederland en levert overal gezondheidswinst op.

Druk op de natuur

Stikstofverbindingen zijn daarnaast een belangrijke drukfactor op de natuur. Door overmatige depositie van stikstof verzuurt de bodem en vindt vermessing plaats. Hierdoor wordt de balans van voedingsstoffen ontwricht. Het gevolg is dat stikstofgevoelige plantensoorten – verdwijnen of in kwaliteit afnemen. Dat leidt tot achteruitgang van onder andere insecten en vogels, die direct of indirect hiervan afhankelijk zijn. Gevolg is een minder diverse natuur, terwijl biodiversiteit juist belangrijk is voor de veerkracht van de natuur en het in stand houden van belangrijke ecosysteemdiensten. Biodiversiteit zorgt ervoor dat de natuur tegen een stootje kan en zich kan aanpassen aan bijvoorbeeld klimaatverandering, wat in steeds grotere mate een impact heeft op gezondheid. Een grotere en meer robuuste biodiversiteit verkleint de kans op uitbraken van plaagdieren samen met de hieraan verbonden humane gezondheidsrisico's. Negatieve impact op ecosysteemdiensten leidt tot gezondheidsschade. Deze ecosysteemdiensten spelen ook een grote rol in de publieke gezondheid. Denk bijvoorbeeld aan schoon drinkwater, groene recreatie, waterberging en demping van schadelijke milieufactoren.

Het terugdringen van de stikstofuitstoot is van belang om schade aan de gezondheid van de mens te voorkomen. Maak gezondheid daarom een integraal onderdeel van het beleidsvoorstel – volgens het principe 'health in and for all policies'. Ook van belang hiervoor is monitoring van stikstofuitstoot en/of -depositie en toezicht op naleving met een systeem dat transparant en verifieerbaar is. Met inzicht, transparantie en integrale besluitvorming ontstaat het vertrouwen dat alle belangen worden meegewogen.

Over GGD GHOR Nederland

GGD GHOR Nederland is de belangenbehartiger voor de publieke gezondheid en veiligheid in Nederland. Als overkoepelende brancheorganisatie van de 25 GGD'en en GHOR-bureaus werken wij met en voor onze leden aan het versterken van de publieke gezondheid en veiligheid in Nederland. GGD'en beschermen, bewaken en bevorderen de gezondheid van de inwoners van Nederland. De GHOR coördineert de samenwerking tussen verschillende geneeskundige hulpdiensten tijdens grote ongevallen en rampen, zodat ze samen één hulpverleningsketen vormen.
